

**765 Sayılı Türk Ceza Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine,
Bu Kanuna Ek Maddeler İlave Edilmesine, 647 Sayılı Cezaların İnfazı
Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve 10
Haziran 1949 Tarihli 5435 Sayılı Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına
Dair Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 14.12.1988 Sayı : 20019)

Kanun No.
3506

Kabul Tarihi
7 . 12 . 1988

MADDE 1. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Şartla salıverilmiş olan hükümlü, geri kalan süre içinde işlediği kasıtlı bir cürümden dolayı şahsî hürriyeti bağlayıcı bir cezaya mahkûm olur veya mecbur olduğu şartları yerine getirmez ise, şartla salıverilme kararı geri alınır. Bu takdirde suçun işlendiği tarihten sonraki kısım hükümlünün ceza süresine mahsup edilmeyerek aynen çektirilir ve şartla salıverilmeye esas teşkil eden hükmün infazı ile ilgili olarak bir daha şartla salıverilmeden yararlanamaz.

MADDE 2. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 19 ve 24 üncü maddelerinin birinci fıkraları sırasıyla aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ağır para cezası, yirmibin liradan yüz milyona kadar tayin olunacak bir paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir. Nispi para cezasının yukarı sınırı yoktur.

Hafif para cezası, beşbin liradan on milyon liraya kadar tayin olunacak bir paranın Devlet Hazinesine ödenmesinden ibarettir.

MADDE 3. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yalnız para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hürriyeti bağlayıcı cezasının yukarı haddi üç ayı aşmayan suçun faili;

1. Para cezası maktu ise bu miktarı, aşağı ve yukarı hadleri gösterilmiş ise aşağı haddini,
2. Hürriyeti bağlayıcı cezanın aşağı haddinin, her gün için 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen aşağı hadler üzerinden karşılayan miktarını,
3. Hürriyeti bağlayıcı ceza ile birlikte para cezası da öngörülmüş ise, hürriyeti bağlayıcı ceza için yukarıdaki şekilde belirlenecek miktar ile para cezasının aşağı haddini,

Soruşturma giderleri ile birlikte, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebliğden itibaren on gün içinde merciine ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz.

Suçla ilgili kanun maddesinde, yukarı haddi üç ayı aşmayan hürriyeti bağlayıcı ceza veya para cezasından yalnız birisinin uygulanmasının öngörüldüğü hallerde, yukarıdaki fıkralara göre ödenmesi gereken miktar para cezası esas alınarak belirlenir.

MADDE 4. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununa aşağıdaki ek maddeler ilave edilmiştir.

EK MADDE 1. — Nisfî nitelikteki vergi ve resim cezaları, nisfî para cezaları ve tazminat kabilinden olup mütezayit nispete tabi bulunan para cezaları hariç olmak üzere, kanun ve tüzüklerde alt ve üst sınırları veya bunlardan biri gösterilen veya hiç gösterilmeyen veya sabit bir rakam olarak gösterilmiş bulunan para cezalarından (idarî ve disiplin para cezaları dahil);

a) Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk kurulduğu tarihten önce yürürlüğe girmiş bulunan bütün kanun ve tüzüklerde yazılı olup da daha sonraki tarihlerde Türkiye Büyük Millet Meclisince miktarına dokunulmamış olan para cezaları üçyüz misline,

b) Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul olunup da;

1. 31.12.1939 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları yüzseksen misline,

2. 1.1.1940 tarihinden 31.12.1945 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları yüzirmi misline,

3. 1.1.1946 tarihinden 31.12.1959 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları altmış misline,

4. 1.1.1960 tarihinden 31.12.1970 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları otuz misline,

5. 1.1.1971 tarihinden 31.12.1977 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları onsekiz misline,

6. 1.1.1978 tarihinden 31.12.1980 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları altı misline,

7. 1.1.1981 tarihinden 31.12.1987 tarihine kadar yürürlüğe girmiş bulunan kanunlardaki para cezaları üç misline,

Çıkarılmıştır.

EK MADDE 2. — Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Ek 1 inci madde kapsamına giren para cezaları; 1988 yılı Bütçe Kanununda 84 olarak belirlenen memur maaş katsayısının artırılması halinde Bütçe Kanununda her 30 puan artış, bir birim olarak kabul edilerek, Ek 1 inci maddeye göre tespit edilen ceza miktarlarının, bulunacak birim sayıyla çarpılması suretiyle belirlenir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kabul edilecek kanunlardaki para cezaları için de, müteakip yıllar, Bütçe Kanununda belirlenen katsayı miktarlarında artırma yapıldığı takdirde birim sayısının tespitinde başlangıç olarak, o kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki Bütçe Kanununda geçerli olan devlet memurları aylıkları katsayısı esas alınır.

EK MADDE 3. — Kanunlarda alt veya üst sınırlarından biri veya bunlardan her ikisi gösterilmemiş olmakla birlikte, alt ve üst sınırları arasında uygulama yapılmasını gerektiren nitelikteki para cezalarının alt ve üst sınırlarının tespitinde, bu Kanunun 19 ve 24 üncü maddelerindeki alt ve üst sınırlar esas alınır.

EK MADDE 4. — Hukmedilecek ağır ve hafif para cezaları; bu Kanunun 19 ve 24 üncü maddelerindeki alt sınırları gösteren miktarların, Ek 2 nci maddeye göre bulunacak birim sayısıyla çarpımı sonucu elde edilecek miktarlardan az olamaz.

EK MADDE 5. — Para cezasının üst sınırının gösterilmemiş olması halinde hükmedilecek ağır ve hafif para cezaları, ilgisine göre bu Kanunun 19 ve 24 üncü maddelerindeki üst sınırları gösteren miktarların, Ek 2 nci maddeye göre bulunacak birim sayısı ile çarpımı sonucu elde edilecek miktarları geçemez.

MADDE 5. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Muvakkat uzun süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar bir yıldan yukarı olanlardır.

Bir yıl ve daha az süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar kısa sürelidir.

MADDE 6. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının ilk paragrafı ile (1) numaralı bendi ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Ağır hapis hariç, kısa süreli hürriyeti bağlayıcı cezalar, suçlunun kişiliğine, sair hallerine ve suçun işlenmesindeki özelliklerine göre mahkemece;

1. Kabahatlerde beher gün karşılığı üçbin ile beşbin lira hafif, cürümlerde beşbin ila onbin lira hesabıyla ağır para cezasına,

Uygulamada asıl mahkûmiyet, bu madde hükümlerine göre çevrilen para cezası veya tedbirdir. Bu hükmün uygulanması, kanun yollarına başvurmada engel teşkil etmez.

MADDE 7. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin altıncı ve dokuzuncu fıkralarında yer alan “üçyüz lira” ibaresi “onbin lira” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 8. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Adliye mahkemelerince para cezasından başka bir ceza ile mahkûm olmayan kimse, işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para veya bir yıla kadar (bir yıl dahil) ağır hapis veya iki yıla kadar (iki yıl dahil) hapis veya hafif hapis cezalarından biriyle mahkûm olur ve geçmişteki hali ve suç işleme hususunda eğilimine göre cezanın ertelenmesi ileride suç işlemekten çekinmesine sebep olacağı hakkında mahkemece kanaat edinilirse, bu cezanın ertelenmesine hükümlenabilir. Bu halde erteleme sebebi hükümde yazılır.

Suç tarihinde 18 yaşını doldurmamış olanlar ile 65 yaşını ikmal etmiş bulunanların mahkûm oldukları ağır hapis cezası iki yıldan, hapis veya hafif hapis cezası üç yıldan fazla olmadığı hallerde de yukarıdaki fıkra hükümleri uygulanabilir.

MADDE 9. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Tutuklu veya hükümlü iken firar veya firara teşebbüs etmiş olanlar ile haklarında Türk Ceza Kanununun 304 üncü maddesi hükmü uygulananların yukarıdaki fıkra hükmünden yararlanabilmeleri için, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından ölüm cezalarının yerine getirilmemesine karar verilenlerin 36 yıllarını; müebbet ağır hapiste 26 yıllarını; diğer şahsî hürriyeti bağlayıcı cezalarda ise hükümlülük süresinin 2/3’ünü çekmiş olmaları şarttır.

MADDE 10. — 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 304 üncü maddesinin (III) numaralı fıkrası, 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası ve 10 Haziran 1949 tarihli ve 5435 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

3506

7 . 12 . 1988

GEÇİCİ MADDE 1. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının uygulanması sebebiyle kanun yollarına başvurulamamış hükümlere karşı, hükümlü, müdahil ve Cumhuriyet savcısı ceza infaz edilmiş olsa bile, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde Kanun yollarına başvurabilirler.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce haklarında, ağır hapis hariç olmak üzere, bir yılı aşmamak kaydıyla altı aydan fazla hürriyeti bağlayıcı ceza verilmiş olanlar bu cezaları infaz edilmiş olsa bile bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde hükmü veren mahkemeye başvurarak 647 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin tatbikini talep edebilirler. Bu takdirde mahkeme dosyayı yeniden ele alarak talep hakkında bir karar verir.

Mahkeme talep doğrultusunda karar verdiği takdirde;

a) Daha önce infazı tamamlanan hürriyeti bağlayıcı cezanın çevrildiği para cezası veya tadbir yeniden infaz edilmez. Ancak bu değişiklik Adlî Sicil kaydına işlenir.

b) Devam etmekte olan infazlarda ilgili derhal tahliye olunur ve infaz kurumunda geçen süreler 647 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasındaki miktarların alt sınırı esas alınarak mahsup edilir.

GEÇİCİ MADDE 3. — 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinde bu Kanunla yapılan değişiklikten yararlanabilecek olanlar, Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde hükmü veren mahkemeye başvurarak, cezanın ertelenmesi yönünden durumlarının yeniden incelenmesini isteyebilirler. Bu takdirde mahkeme dosyayı yeniden ele alarak talep hakkında bir karar verir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu Kanunla, Türk Ceza Kanununun 119 uncu maddesi kapsamına alınan suçları işlemiş olup da, Kanunun yürürlüğe girmesinden önce haklarında tahkikata başlanmış veya kamu davası açılmış veya mahkûmiyet hükmü verilmiş olanların, yürürlük tarihini izleyen iki ay içinde 119 uncu maddedeki şartları yerine getirerek ödemede bulunmaları halinde haklarında;

1. Hazırlık tahkikatında, takibata yer olmadığına,
2. Açılmış davaların ortadan kaldırılmasına,
3. Mahkûmiyet hükmünün verilmemiş sayılmasına,

Karar verilir. Bu suçlardan tutuklu veya hükümlü olanlar derhal tahliye edilirler.

Tutuklu ve hükümlülerin bakiye hürriyeti bağlayıcı cezalarına karşılık ödemeleri gereken para cezasının hesaplanmasında beher gün karşılığı olarak 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde belirtilen asgarî hadler esas alınır.

MADDE 11. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
17	28	305:306
18	31	99:100
	36	631:646

I - Gerekçeli 132 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Adalet Komisyonu görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/514